N:o 9. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Vasa 619. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 1 Maj 1897. | Expedition: Kungstensgatan 56. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 17:e Årg.

Johannes Brahms.

Musikvärlden har åter mistat en af sina stormän, då Johannes Brahms, den berömde tonsättaren, den 3 april gick ur tiden.

Hans bortgång var icke oväntad, dock var det egentligen endast sedan i somras en allvarsammare sjuklighet hos honom förmärktes. Han måste då besöka Karlsbad för lefversjukdom, men utan att någon verklig förbättring inträdde.

Krafterna aftogo småningom och från den 25 mars kunde han ej mer lemna bädden.

I den nyare konsthistorien intager Brahms ett af de främsta rummen. Anslutande sig till Beethoven i hans sista period, står han på klassisk grund, men såsom barn af sin tid närmar han sig i sina verk romantikern Schumann, och hans storhet ligger uti en djupsinnig och genialisk odling af den absoluta musiken. För scenen hade Brahms' sångmö inga sympatier.

Johannes Brahms föddes den 7 maj 1833 i Hamburg. Hans far var kontrabasist vid Stadtteatern derstädes, och den lille Johannes lärde tidigt att blåsa horn och spela violoncell, men största framstegen gjorde han uti pianospelet, så att han redan vid fjorton års ålder kunde gifva sin första konsert som pianist. Äfven en hans egen komposition, variationer öfver en folkvisa, stod på programmet. Den i grannstaden Altona lefvande, dugtige teoretikern Eduard Marxen ledde sedan hans undervisning i kontrapunkt och det högre pianospelet. Med den några år äldre, ungerske violinisten Remenyi företog Brahms 1853 sin första konstresa genom Tyskland, då han blef bekant med Liszt och gjorde sig bemärkt af Robert Schumann på ett sätt, som för honom skulle blifva af stor betydelse, hvarom mera längre fram. Nysnämnda år blef Brahms kördirigent och musiklärare hos fursten af Lippe-Detmold, men lemnade denna plats snart nog och lefde sedan i Hamburg, i Schweiz etc., flitigt sysselsatt med studier och komposition. År 1862 vände han sig till Wien, der han under ett år verkade som dirigent vid dervarande »Singakademi». Den offentliga verksamheten behagade honom dock ej, hvarför han lemnade Wien 1864 och vistades sedan i Hamburg, Zürich, Baden-Baden etc.

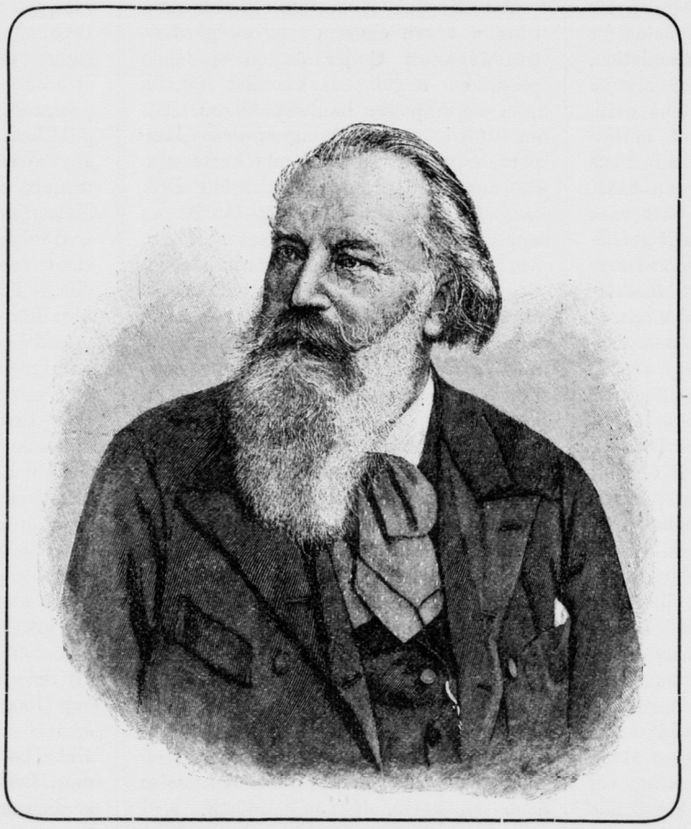

Johannes Brahms.

Till Wien längtade han emellertid åter och kom tillbaka dit 1869. Under åren 1873—75 tjenstgjorde han nu som konsertdirigent för »Gesellschaft der Musikfreunde», men afsade sig derefter en gång för alla hvarje beroende ställning. Deremot uppträdde han ofta i Wien och flerstädes som pianist — såsom sådan var han mästare och särdeles öfverlägsen tolk af kammarmusikverk — samt uppträdde mångenstädes som dirigent för egna kompositioner.

Efter en ny frånvaro från Wien (i Heidelberg o. s. v.) slog han sig för alltid ned der 1878. Han betecknade sig också sjelf såsom en »inbiten wienare», och stor vän af naturen samt dugtig fotgängare gjorde han sig väl förtrogen med den österrikiska hufvudstadens vackra omgifningar och landets naturskönheter. Brahms' lefnadssätt var mycket enkelt och regelbundet. Tidigt på morgonen satt

han vid sitt arbetsbord eller var han under den vackra årstiden ute på vandring och tog på förmiddagen emot besök. Sitt middagsmål intog han som stamgäst på »Rothe Igel», då han icke såsom vän af gladt sällskapslif gästade hos familjer, som stodo honom personligen nära. På eftermiddagarne arbetade han till sent på aftonen, då han tillbragte återstoden af dagen tillsammans med sina vänner. Sedan sjutton år tillbaka bodde han på samma ställe i en rätt anspråkslös lägenhet, der han såsom ogift hade en husföreståndersk a.

Efter denna lilla teckning af Brahms' personliga förhållanden gå vi att kasta en blick på hans verksamhet som tonkonstnär. Allmänt bekant är, att Robert Schumann först i »Neue Zeitschrift für Musik» (den 28 oktober 1853) med en artikel, som hade till öfverskrift »Neue Bahnen», väckte uppmärksamhet på den unge Brahms och emfatiskt prisade honom som en af konstens utvalde. Ej underligt då, att detta häroldsrop fann ett eko hos förläggarne och att hans första kompositioner, dem han visat för Schumann i Düsseldorf, snart derefter blefvo tryckta i Leipzig. I december 1853 utgaf sålunda Barth. Senff sex Lieder, op. 6, i februari följande året pianosonaten i F moll, op. 5. Breitkopf & Härtel publicerade de båda pianosonaterna i C dur och Fiss moll, op. 1 och 2 (tillegnade Josef Joachim och Clara Schumann), vidare sex sånger, op. 3, och scherzo i Ess moll för piano, op. 4.

Med förtjusning omnämner Louis Köhler dessa sex verk i »Signale» för 1854. En så lysande rekommendation, som den vi här anfört, synes böra ha medfört den unge komponistens ovillkorliga erkännande äfven af musikpublikum, men det oaktadt hade hans sångmö svårt att bryta sig en bana. Brahms' musik, långt ifrån att vara populär, röjde karaktär af lärdt grubbleri och reflexion mera än af omedelbar inspiration, och föreföll ej sällan oklar och torr. Först småningom klarnade hans stil, molnen skingrades och glansen af hans tonsättaretalang trädde tydligare fram. Ännu då han gjorde sig bekant med de ypperliga orkesterserenaderna, pianokonserten i D moll, de stora pianoqvartetterna i G moll och A dur, de båda stråkqvartetterna och pianosaker, deribland Händel-variationerna, och en del körverk, kunde han ej glädja sig åt allmännare erkännande, ehuruväl sådana personer som Clara Schumann, Joachim, Stockhausen m. fl. sökte med fullaste öfvertygelse och kraft att verka för hans tonskapelsers framgång. Först med sitt »Deutsches Requiem» (op. 45), som framträdde 1868, vann han seger äfven öfver sina vedersakare. Nu ådrog sig hvarje nytt verk af Brahms betydande uppmärksamhet och blef en skatt för konsertsalarne, hans Schiksalslied, hans åttastämmiga Triumphlied, hans stråkqvartetter och -qvintetter, violinsonaterna, andra pianokonserten i B dur, Haydn variationerna för orkester, hans uvertyrer och framför allt hans fyra symfonier, som ostridigt utgöra det mest betydande, som efter Beethoven frambragts af ren instrumentalmusik. Vi skola i ett följande nummer närmare redogöra för Brahms' kompositioner med en förteckning öfver desamma.

Hans sista tonsättningar torde ha varit de under förra hösten utkomna »Vier ernste Gesänge» för bas med orkesterackompanjemang, op. 121, en svanesång, i hvilken dödsaningar tyckas uttala sig.

Brahms' högtidliga begrafning egde rum den 6 april å Wiens Centralkyrkogård, der han hvilar i en hedersgraf vid sidan af Beethoven och Schubert.

Erik Gustaf Geijer.

Minnet af Erik Gustaf Geijer, den store häfdaforskaren och tänkaren, skalden och tonsättaren, har i dessa dagar upplifvats inom svenska pressen och högtidlighållits vid det universitet han tillhörde och hedrade. Särskild orsak har gifvits härtill deraf, att den 23 april 1847, således för 50 år sedan, Erik Gustaf Geijer i Stockholm slöt sin gagnerika, verksamma lefnad.

Att Svensk Musiktidning vid detta tillfälle äfven egnar en minnesgärd åt tonsättaren Geijer är en bjudande pligt, en skyldig tacksamhet för de ädla tonskapelser han skänkt oss. Till en utförlig framställning af dessa lämpar sig emellertid ej denna korta minnesruna. Två gånger förut har Erik Gustaf Geijer varit föremål för längre uppsatser i denna tidning, senast 1888, då hans bildstod utanför nya akademiebyggnaden i Upsala aftäcktes den 30 oktober, i anledning hvaraf vi framställde hans bild och en lefnadsteckning med utförligare redogörelse för hans betydelse och verksamhet som tonskald. Dessförinnan hade, när 100:e årsdagen af hans födelse inträffade den 12 jan. 1883, denna tidning införd en minnesteckning af A. L.: »Geijer som tonsättare», och få vi nu till båda dessa artiklar hänvisa i fråga om Geijers lefnad och lifsgerning, för öfrigt väl kända af hans landsmän, hvilka kunna räkna honom bland vårt lands största och ädlaste söner.

Geijers storhet som tondiktare ligger i hans sånger. Om dessa må anföras ett karakteristiskt yttrande af en medlem inom svenska akademien vid en teckning af A. F. Lindblads betydelse som tonsättare, då han jemfördes med sina föregångare: »En enda», säger minnestecknaren, »hade låtit höra toner, som kommo samtidens hjerta att dallra, emedan de voro framlockade ur svenska folkets egen barm — och det var Geijer. Men han hade så många andra uppgifter att fylla; och om musiken äfven var hans käraste begåfning, så skänkte hon honom dock egentligen blott hans käraste hvila men fick aldrig taga hans hela väsen i anspråk och förde honom ej heller fram till konstnärsskapets höjd.»

Dit hade nog den store tänkaren ock kunnat hinna, om hans tid tillåtit honom arbeta derpå. Nu blef han en känslans och hjertats tonskald, som lemnat oss i arf skatter af klassisk skönhet, solosånger sådana som *Kolargossen, Vikingen, Mod och försakelse, Resedan, På nyårsdagen, Natthimlen, Blomplockerskan, Skridskovisa, Vallgossens visa, Söderländskan i norden, Den annalkande stormen* m. fl., mansqvartetter sådana som *Svanhvits sång, O yngling om du hjerta har,* och framför allt *Stilla skuggor,* den undersköna sången, hvarom yttrats, att den »i aningsrikt bidande, andäktigt lugn aftonstämning söker sin like i hela världslitteraturen».

Musikbref från Dresden.

II.

Operarevy.

Kungliga hofteaterns första operanyhet under denna säsong (den 5 september) var Goldmarks »Heimchen am Heerde» (texten efter Dickens), som hade en afgjord framgång. Oupphörligt inropades såväl de utförande artisterna som den nu 65-årige kompositören, välbekant för Dresdenpubliken genom sin opera »Drottningen af Saba», hvilken, särskildt hvad beträffar utstyrsel och dekorationer, är glänsande.

Goldmarks nya opera fängslar deremot mest genom sina härliga melodier. Förspelet till tredje akten samt »brefkören» äro mästerstycken, och tusenfaldiga vackra motiv samt figurer, hvarigenom komponisten tecknar enskilda personer, äro tilldragande, liksom den förtjusande samklangen af flera motiv på en gång.

Fru Edel som Dot personifierade utmärkt den lifliga, älskliga »Weibchen», som i fantasien föresväfvat Dickens. Fröken Wedekind hade som Heimchen ett mindre tacksamt parti men genomförde det mästerligt och såg som alltid graciös och täck ut. Epilogen sjöng hon härligt och med gripande värme. Hr Scheidemantel som postiljonen John var lika sympatisk i sin svartsjuka som i sin lyckostrålande ömhet. Hr Nebusha gaf Pachleton med stor humor, dock utan karikatyr. Fröken Bossenberger såg särdeles nätt och behaglig ut som May, men uppfattade partiet något för mycket drömmande och sentimentalt.

Edvards parti låg rätt obekvämt för hr Forchhammer. För närvarande åtnjuter hr F. permission och forsätter sina studier i Leipzig. Ehuru hr Forchhammer förfogar öfver ett glänsande material, ansåg generaldirektionen fortsättandet af studierna för nödvändigt. Hr F. är dansk och hade före sitt engagement härstädes sistlidne vår endast varit vid scenen en säsong, nämligen i Lübeck.

För att nämna orkestern, så elektriserade den bokstafligen under hofrådet Schuchs ledning, och tredje aktens förspel gafs da capo. Dekorationerna och landskapsbilden var storartad; den »lefvande bilden» i sista akten rent af förtrollande.

Den 2 november gafs Emil Hartmanns opera »Runenzauber» för första gången, instuderad på det omsorgsfullaste sätt, dock, lyckades den ej vinna publikens bevågenhet. Generaldirektionen blef till och med klandrad för operans upptagande. Handlingen är långtrådig, musiken för litet dramatisk och recitativen för talrika. Baletten var deremot anslående och musiken dertill värdefullast. Operan kunde ej heller värma de utförande artisterna, dock gjorde hr Brun af sitt parti, Stig Hvide, hvad göras kan. Fru Wittich, fröknarna Bossenberger och Grimaldi (anden) voro särskildt att berömma uti sina svåra uppgifter. Balettens graciösa arrangement var ett nytt bevis på hr Thiemes skicklighet. Orkestern under hofkapellmästare Hagen spelte förträffligt, och trots det kyliga mottagandet i allmänhet, inropades hr Hartmann och erhöll en charmant lagerkrans med band i danska färgerna.

Nästa nyhet kom den 11 december med Bungerts »Odysseus' Heimkehr», som betraknas som ett mästerverk, ja, i konstnärligt afseende ett stordåd. Endast de, som känna svårigheterna uti Bungerts verk, kunna förstå, hvilket jättearbete dirigent, solister, kör, regissör och orkester haft. Men den glada festen, och en sådan var premièren, lät dem alla glömma föregående månaders arbete och ansträngning. Bungert har sjelf skrifvit texten efter den bekanta handlingen. Hvad motivens bruk angår, så står Bungert på samma nivå som Wagner men förlorar aldrig sin personliga frihet, hans deklamation är också melodiösare, deremot felas honom Wagners patetiska kläm. Hans instrumentation är egendomlig och understundom svårfattlig. Ett vidlyftigare omnämnande af detta jätteverk skulle blifva en hel bok; vare det endast sagdt, att allmänna åsigten härstädes är, att sedan Wagner ingen komponerat ett så betydande drama. Utförandet var briljant. Solisterna »gingo upp» i sina partier med entusiasm. Hr Scheidemantel, fru Wittich innehade hufvudpartierna, fröken von Chavanne, hr Erl. Schmedes dernäst de största. Den öfverlägsna kören och orkestern bidrogo ej minst till det helas framgång.

Af äldre operor, som på länge ej varit på repertoaren, vill jag blott nämna »Nürnbergerdockan» och »Svarta dominon», deri fröken Wedekind glänste med sitt graciösa spel och sin underbart sköna och högt utvecklade koloratur. Båda operorna försatte publiken i godt lynne, och särskildt väckte Scheidemantels genomkomiska Heinrich i »Nürnbergerdockan» största munterhet, och valsduetten med fröken Wedekind måste bisseras. För att nämna något om baletten, så har den på de senare åren ej varit på samma konstnärliga nivå som man här kunde vänta, men sedan den nye intendenten grefve von Seebach öfvertagit k. hofteaterns ledning, har hans konstnärliga intresse äfven ingripit på detta område, så att baletten nu »ryckt upp sig» i förvånande grad. En yngre balettmästare, hr Thieme från Wien, är sedan ett år engagerad och visar med outtröttligt nit prof på sin skicklighet.

Baletten »Coppelia» gafs för första gången den 23 september och anslog mycket med sin eldiga och graciösa musik af Delibes. Fröken Grimaldis vackra och graciösa dans, de luftiga sprången på scenen och hennes präktiga mimik intog i hög grad publiken. Fröken Vogel och hr Thieme delade äfven publikens bifall, och i öfrigt förtjenade hela »corps de balet» beröm.

I december gafs baletten »Sonne und Erde» af Gaul och Hassreiter, musik af Beyer. Den är afdelad i fyra bilder, de fyra årstiderna, behandlade helt sjelfständigt hvar för sig. Hvarje akt var storartad, dock mest hänförande förekom mig »Våren», der man försattes i syrénernas doftande atmosfer. I en scen uppträdde nämligen hela balettkåren med de skönaste syrénkvistar, hvilket gjorde ett verkligt vårintryck. Fröken Vogel, hrr Rothe och Köller hade der tacksamma partier, och den vilda ziguenardansen, utförd af fröken Grimaldi och hr Thieme, väckte största entusiasm. »Sommaren» med sin badscen, der hela baletten synes i baddrägter, var äfven utmärkt, liksom »Hösten»; men mest storslagen var »Vintern», ett förhärligande af julen. Till ett kapell i den snöbetäckta skogen synas fromma vandrare, och från kyrkan höres julsången »Stille Nacht», sjungen af kören. Slutligen försvinner kyrkan och man ser hela »corps de balet», förtjusande grupperad, med brinnande julgranar i händerna. Det hela gjorde en storartad verkan, och ett sorl af beundran genomgick hela salongen.

Hofteaterns konserter under säsongen må, för att ej blifva för vidlyftigt, i största korthet omnämnas. Dessa, sex till antalet, äro indelade i serien A och serien B, således utgörande tillsammans tolf, hvaraf serien A upptager endast orkestermusik, serien B (gifna af generaldirektionen) hafva solistisk medverkan. Början gjordes den 23 oktober med serien B, och första konserten upptog bland annat Liszts Dante-symfoni och två stycken ur Humperdincks »Königskinder».

Andra konserten, serien B, den 17 november, äfven den under hofrådet Schuchs ledning, upptog Beethovens Pastoral-symfoni, »Irrlicht» och »Sylfentanz» af Berlioz samt scen ur »Götterdämmerung», sjungen af fru Ellen Nordgren-Gulbranson. Då hon med framgång sjungit Brünnhildes parti i Bayreuth, tänkte hon att det skulle vara lämpligt taga slutscenen derur härstädes, men Dresden-publiken låter ej gerna i detta parti någon komma till erkännande bredvid sin favorit fröken Malten, och var kritiken ej vidare vänlig, i det den menade, att ehuru konsten är internationel, så skulle dock denna scen endast rätt kunna återgifvas af en landsmaninna till Wagner. Deremot rönte fru Gulbranson ett stormande bifall efter tre af Griegs »Lieder», briljant orkestrerade, och den sista, »En svane», måste hon taga om; den sången med sitt poetiska doft gaf hon också i alla afseenden fulländadt.

Å tredje konserten, serien B, var aftonens solist Eugèn Essaye, som i hvarje afseende är en af nutidens största violinvirtuoser och med stort mästerskap spelte Saint-Saëns' tredje konsert samt Max Bruchs skottska fantasi. På generalrepetitionen föll det hr Essaye in att sätta sig bland andraviolinisterna och spela med uti Goldmarska uvertyren, till stor munterhet för både orkester och publik. Kritiken höjde hans spel »till skyarne», såsom man säger. Hofkapellmästare Hagen dirigerade med vanlig intelligens.

Fjerde konserten upptog symfoni i C moll af Mahler, Beethovens pianokonsert i G dur, spelad af dr Otto Neitzel, samt orkester-suite af Heuberger.

Å femte konserten, serien B, den 12 februari spelades pianokonsert, Ess dur, af Liszt jemte flera pianosoli af Chopin, Rubinstein, Liszt m. fl., utförda af Arthur Friedheim från Leipzig, som inropades otaliga gånger och måste gifva åtskilliga extranummer.

Härifrån måste jag öfvergå till serien A, då den sjette konserten i serien B först eger rum den 2 april.

Å första konserten, serien A, som gafs af k. hofkapellet den 9 oktober, utfördes bland annat konsert för blåsinstrument af Händel samt »Scheherazade» af Rimsky-Korsakow.

Å tredje konserten den 7 december fick man höra jemte Mendelssohns italienska symfoni m. m. »Passacaglia» af Percy Sherwood. Som denne unge tonsättare troligen är obekant, tillåter jag mig nämna, att hr S. både som pianist och komponist hör till de mera

framstående. Såsom lärare vid kungl. konservatoriet härstädes har han för konserterande ej mycken tid, men biträder understundom. Hans komposition speltes hänförande och mottogs välvilligt.

Femte konserten, den 22 januari, var en sekularfest till hedrande af Fr. Schuberts minne Dervid återgafs under hofrådet Schuchs ledning på det mest fulländade vis uvertyr till »Rosamunda», den ofulländade symfonien samt den stora symfonien i C dur.

Den sjette konserten, den 16 mars, inleddes med Brahms' C-moll-symfoni nr 1 och afslutades med Beethovens C-moll-symfoni. Hofrådet Schuch dirigerade, och med denna konsert slutade de intressanta, njutningsrika orkesterkonserterna serien A för denna säsong.

G. W.

Musikpressen.

Nyligen har utkommit:

För piano, två händer:

J. E—n: *Albumblad.* Pris 50 öre.

Melander, Oskar: *Nadeschda,* vals, tillegnad Carl Hagman. Pris 1 kr.

Wejdling, Henning, R.: *»Le Halo»,* hambopolska, grefve Clarence von Rosen vördnadsfullt tillegnad. Pris 75 öre.

För en röst med piano:

Liljefors, Ruben: *Fyra sånger* (Vier Lieder). 1) »Flickan kom ifrån sin älsklings möte» (e—giss); 2) Mine Stjerner (e—f); 3) Til hende (e—giss); 4) Höstnatt (ostr. d—tvåstr. ess). Op. 1. Pris 2 kr. (Abr. Hirschs förlag.)

Melander, Oskar: *Nu tændes Stjerner* (c—f). Pris 75 öre.

Bland pianokompositionerna är »Albumblad» af E—n (tryckt i Gefle på eget förlag) ett enkelt men behagligt stycke i Liedform med god harmonisering. Melanders vals har på vignetten ett porträtt af fru Nadeschda Hagman, till hvars man, den svenske tenorsångaren och ryske fabrikören, valsen är tillegnad. Ett porträtt af helt annat slag — halsen och hufvudet af den beryktade kapplöpningshästen »Le Halo» — finner man på hr Wejdlings hambopolska. Denna innehåller, såsom vanligt med hr W:s kompositioner, bättre musik än vår tids dansmusik i allmänhet.

Hr Ruben Liljefors, hvilken på senaste O. D.-konserten fördelaktigt debuterade som komponist med en sång för baryton och orkester, har utsändt sitt opus 1, de ofvannämnda sångerna, åter en lyckad debut, ty dessa sånger äro verkligen förträffliga med afseende på så väl den melodiska uppfinningen som det väl utarbetade, vackert harmoniserade ackompanjemanget, hvari man tycker sig finna Kjerulf som förebild. Den första sången innehåller Runebergs bekanta dikt genomkomponerad. De första verserna vore visserligen mera passande för recitativisk dialog men ha här fått en vacker melodisk tolkning, och mot dem kontrasterar ypperligt flickans sorgsna, monotona sång i den sista versen med ackompanjemang från de föregående. Lika fängslande äro de båda näst följande sångerna (texten af Gottfr. Kallstenius och C. Schöjen). Slutet i den andra, »Gud gifve de ned vilde aldrig gå, mine elskede Stjerner söde», är särdeles uttrycksfullt och vackert. Sista sången är ganska originel med sin dystra höststämning, som på sina ställen målar med skarpa dissonanser, hvilka dock ej förefalla tillkomna af effektsökeri. Äfven denna sång har text af Kallstenius. Alla sångerna ha försetts äfven med på tyska öfversatt text.

Hr Melanders sång till ord af E. von der Recke innehåller en rätt behaglig, till texten väl passande melodi med underlag af rörligt ackompanjemang. Ofvannämnda sånger gifva oss för öfrigt skäl att uppmana våra svenska sångkomponister att mera använda svenska dikter till tonsättning.

Litteratur.

Det nordiske Forlag i Köpenhamn har utsändt:

Illustreret Musikhistorie. Trettende Levering. Pris 1 kr.

Breitkopf & Härtel i Leipzig har utsändt:

Konzert-Handbuch, Lager deutschen und ausländischen Verlages. II. Gesangmusik mit Orchester.

Ofvannämnda häfte af »Illustreret Musikhistorie» upptager till större delen tjugonde kapitlet, nyss börjadt i föregående häftet, hvilket anmäldes i Svensk Musiktidning nr 5 för i år. På sista sidan af trettonde häftet börjar tjugoförsta kapitlet, innehållande: Musikken i Danmark under Indflydelse af Udlandets Kunst 1648—1773. — Det rikt och fint illustrerade häftet innehåller följande teckningar: Jean Jacques Rousseau (i liten helfigur); Scene af franske komiske opera: »Annette et Lubin» af Blaise, tekst af Favart; Grétry ved sit Klavér; Scene af Grétrys Opera »Zemire et Azor»; Joh. Ad Hiller; Titelvignett paa Klavérudtoget af Hillers Sangspiel »Der Krieg»; Joh. Fr. Reichardt; Carl Ditters von Dittersdorf, samt af notillustrationer: Sang af »Le Devin de village» (förspelet förkortadt) af J. J. Rousseau (fyra sidor); Serenade af »L'Amant jaloux» af Grétry (tre sidor); Lenes Vise i »Die verwandelten Weiber» (första vers) af J. A. Hiller (en sida); Lied af »Erwin und Elmira» af Reichardt (tre sidor). Textinnehållet följer man med samma stora intresse som i föregående häften.

Breitkopf & Härtels ofvannämnda »Konzert-Handbuch» är häftet nr 2 och innehåller ett stort antal utvalda sångverk med orkester från tyska och andra länders förläggare. Denna konserthandbok (katalog öfver musikalier med utsatt pris), hvars första häfte innefattar framstående orkesterverk, bör blifva en välkommen ledning för större och mindre orkestrars samt sångföreningars dirigenter, helst som alla deri upptagna verk från Breitkopf & Härtels lager för konsertmaterial kunna ofördröjligen anskaffas. Detta häfte om 147 sidor innehåller: Gruppe XI Mehrstimmige geistliche Gesangwerke, XII Messen (Requiem), XIII Oratorien und Passionsmusik, XIV Konzert-, Gesang- und dramatische Werke, XV Opern und Operetten, XVI Arien, Lieder, Duette und Terzette mit Orchester. Häftet kan erhållas genom hvarje bok- och musikhandel.

Vi kunna äfven fästa uppmärksamheten på den gamla, ansedda firmans Partiturbibliotek (omkring 1,000 verk), Orchesterbibliotek (omkring 1,300 nummer), Chorbibliotek (omkring 1,300 nummer), Bibliotek för klaverutdrag (öfver 600 verk) och Textbibliotek (375 nummer), öfver hvilka samlingar utförlig förteckning erhålles kostnadsfritt.

Andra nordiska musikfesten.

Generalkomitén har beslutit för anordnande af andra musikfesten tillsätta följande komitéer:

1) *Artistiska komitén,* som behandlar frågor af rent musikalisk natur, särskildt hvad som rörer programmen vid festens konserter och all musikalisk exekution dervid.

2) *Ekonomiska komitén,* som vidtager de anordningar i och för konserterna, som ej höra under artistiska komitén och redovisar influtna medel för generalkomiténs skattmästare.

3) *Biblioteksskomitén,* som anskaffar alla nödiga musikalier och besörjer deras fördelning samt anordnar textböcker och tryck, som afser att för allmänheten belysa den musik, som vid festen uppföres.

4) *Inkvarteringskomitén,* som besörjer utländska festdeltagares mottagande såsom gäster i Stockholm och — i den mån det visar sig möjligt — äfven svenske deltagares inkvartering.

5) *Fest - och marskalkskomitén,* som anordnar lämpliga festsamkväm för musikfestens deltagare och organiserar den marskalkkår, som vid festen upprätthåller ordningen och biträder särskildt inkvarteringskomitén.

Dessutom har generalkomitén redan förut tillsatt en *byggnadskomité*, som ombesörjer hvad som rörer den för musikfesten och sångarfesten gemensamma byggnaden.

Till ordförande och medlemmar uti dessa komitéer har generalkomitén utsett:

Byggnadskomitén: Ordförande: underståthållaren E. von der Lancken, arkitekten F. Boberg, ingeniör E. Jonsson.

Artistiska komitén: Ordförande: f. d. statsrådet G. Wennerberg, d:r V. Svedbom, förste hofkapellmästaren C. Nordqvist, director musices I. Hedenblad, kofkapellmästaren R. Henneberg.

Ekonomiska komitén: Ordförande: majoren A. Ellsén, ingeniören E. Jonsson, notarien E. Pettersson.

Bibliotekskomitén: Ordförande: d:r V. Svedbom, musikhandlaren C. Johnn, hr H. Hennig.

Inkvarteringskomitén: Ordförande: öfversten Chr. Lovén, grosshandlaren H. Sundström, grosshandlaren E. C. Gjestvang, hofmusikhandlaren G. Lundqvist, fru H. Andersson, f. Bäckström, fru C. Curman, f. Lundström, fru G. Klemming, fru G. Söderström, f. Chöler.

Fest- och marskalkskomitén: Medlemmar ännu ej valde.

Tiden för festen är nu fixerad till dagarna 4—10 juni, af hvilka dagar de två första uteslutande komma att användas till repetitioner. Första stora festkonserten kommer att ega rum pingstdagen den 6 juni på middagen, hvilken dag brukar vara hufvudpunkten vid de stora musikfesterna. Såsom svenskt hufvudkörverk är antaget Södermans Missa sollennis och torde detta komma att uppföras vid första stora konserten.

Inbjudningar till svenska, norska och danska körföreningar att sända deltagare uti den stora festkören hafva i dagarna blifvit utsända. Vi meddela här förteckning å inbjudna föreningar, äfvensom det antal representanter, som från hvar och en inbjudits:

Stockholm, Musikföreningen	100
d:o Filharmoniska sällskapet	100
d:o ordenssällskapet Par Bricole	25
Upsala, sångsällskapet O. D.	25
d:o Filharmoniska sällskapet	25
Göteborg, Harmoniska sällskapet	40
Karlstad, Musiksällskapet	16
Skara, d:o	9
Kalmar, d:o	10
Visby, Musikaliska sällskapet	4
Örebro, musiksällskapet »Philomele»	10
Linköping, Musikföreningen	13
Norrköping, Musikaliska sällskapet	16
Umeå, Musiksällskapet	11
Lund, Studentsångföreningen	25
Gefle, musiksällskapet »Concordia»	10
Kristiania, Musikforeningen	50
d:o Studentersangforeningen	50
Köbenhavn, Musikforeningen	40
d:o Ceciliaforeningen	35
d:o Studentersangforeningen	25

Uti det cirkulär, som utfärdats af generalkomiténs verkställande ledamot och åtföljt inbjudningsskrifvelsen, säges det, att ofvannämda antal är det högsta, som för närvarande generalkomitén anser sig kunna inbjuda från hvarje förening. Då antagligen från en och annan förening det inbjudna antalet ej i sin helhet kan infinna sig och då det är möjligt, att utrymme kan vinnas för flere än nu beräknade 635 deltagare, så torde utsigt förefinnas för en och annan förening, som önskar det, att få sitt inbjudningsantal i någon mån förhöjdt.

Inbjudningsskrifvelsen är undertecknad af kronprinsen samt hrr G. Wennerberg, E. von der Lancken, Axel Burén, V. Svedbom, Conr. Nordqvist och Iv. Hedenblad.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. operan. April 15. *Lifvet en dröm* (till förmån för k. teatrarnes pensionsinrättning). — 18. *Fjerde symfonikonserten.* Beethoven: 1) Uvertyr till »Egmont»; 2) Violinkonsert (hr L. Zetterqvist); 3) »Ah Perfido», konsertaria (frök. Hulting); 4) Symfoni, C moll, op. 67. — 19. Auber: *Kronjuvelerna.* — 20, 28. Mozart: *Don Juan* (sign. d'Andrade, gäst). — 22. Adam: *Alphyddan.* Gluck: *Orfevs.* — 23. Verdi: *Ernani*, 3 e akten (Cal V: sign. d'Andrade). *Skuggbalett.* Leoncavallo: *Pajazzo* (Tonio: sign. d'Andrade). — 24. Verdi: *Aida* (125:e gången). — 25. Donizetti: *Leonora.* — 26. Rossini: *Barberaren i Sevilla* (Figaro: sign. d'Andrade). — 29. Bizet: *Carmen.* — 30. Auber: *Fra Diavolo.*

Södra teatern. April 1—13. *Clairette i dragonlägret.* — 14, 16, 17, 19—30. Georges Douay: *Modellerna,* komisk operett i en akt af Francis Tourte (Chambertin, kammartjenare: hr Ander; Frontine, kammarjungfru: frök. Gerda Nilsson).

Musikaliska akademien. April 22. *Konsert* af hr Sven Kjellström. Biträdande: frökn. Carlheim Gyllensköld, Ruth Hollstén; hrr H. Alfvén, Hj. Sandberg, G. Molander, V. Wiklund och Sven Scholander. — 25. *Matiné* af hr Axel Rundberg. Biträdande: fru Ellen Hartman, frökn. A. Hulting, Johanne Kragballe, sign. Fr. d'Andrade, hrr J. Forsell, O. Lemon, O. Bergström, C. Lejdström, John Bygren, H. Alfvén m. fl. — 27. *Filharmoniska sällskapets* 3:e abonnementskonsert. César Franck: »Salighets-stigar», oratorium för soloröster, blandad kör och orkester. Biträdande: frökn. A. Hulting, A. Piehl, S. Hallgren, A. Malmström; hrr M. Bratbost, O. Lemon, C. A. Gentzel, O. Lejdström, H. Brag, k. hofkapellet. Dirigent: hr Iv. Hedenblad.

Östermalmskyrkan. April 16. *Konsert* till förmån för Frimurarebarnhuset. Haydn: »Skapelsen», oratorium. Biträdande: fru Östberg, frök. Thulin; hrr Lundqvist, Strandberg, Sellergren, Bergström.

Berns' salonger. April 15, 22, 29. *Symfonikonserter* under anförande af dir. Rich. Eilenberg.

Signor d'Andrade tog d. 28 april för denna gång afsked från vår operapublik i »Don Juan», och den så högt värderade konstnären hyllades dervid med de lifligaste applåder och en mängd inropningar samt dessutom med en blomsterlyra och en vacker lagerkrans. Likasom vid förra gästspelet lät han äfven nu höra sig i 3:e akten af »Ernani» och som Tonio i »Pajazzo», kanske hans yppersta prestation. Något nytt har operan ännu icke haft att bjuda under året, deremot har Verdis »Aida» nu gått 125 gånger öfver scenen. Symfonikonserten påskdagen hade i det närmaste samma Beethovenprogram som den näst föregående. Konsertmästare L. Zetterqvist skördade nu samma rika bifall för utförandet af violinkonserten, som vid hans förra återgifvande af densamma. Fröken Hulting hade öfvertagit den svåra uppgiften att ersätta fru Östberg i den stora konsertarian och gjorde det ej utan erkänd framgång. Utom d'Andrade-föreställningarne ha de många konserterna vid säsongens slut tagit publik och uppmärksamhet i anspråk.

Främst bland dem stå våra stora musiksällskaps vårkonserter. Musikföreningen gaf sin för fyld salong; samma förmån åtnjöt icke Filharmoniska sällskapet, som hade att konkurrera med vackert vårväder. Och likväl hade man kunnat vänta — ja fordra af vår musikpublik, att den skulle i större grad intressera sig för det här första gången gifna, berömda och storslagna verk, som af detta sällskap framfördes, och hvars gifvande endast möjliggjorts genom att en musikmäcenat med 1,000 francs bekostat den dryga hyran för parituret.

Vid Musikföreningens i förra numret omnämnda konsert, å hvilken Kiels »Kristus» å nyo af sällskapet utfördes, voro solisterna i det närmaste de samma som i maj förra året, endast att frök. Tengvall och hr Forsell nu efterträdt fru Edling och hr Bratbost (se föreg. nummer). Oratoriet, hvars många vackra partier förut framhållits i Sv. M. T., fick äfven denna gång ett mönstergilt utförande under prof. Nerudas ledning.

Äfven Filharmoniska sällskapets program upptog ett andeligt verk, César Francks »Les Béatitudes» (»De åtta saligheter») eller, som oratoriet här kallades, »Salighetsstigar». Texten, ett af M:me Colomb diktadt poem öfver Kristi Bergspredikan, var i lyckad öfversättning återgifven på svenska af hr E. Fahlstedt, sällskapets sekreterare. Af solisterna utmärkte sig särskildt fröknar Hulting och Piehl samt innehafvarne af de förnämsta partierna på manliga sidan hrr O. Lejdström (Kristus), Lemon och Brag (Satan). Om sjelfva oratoriets innehåll och karaktär gafs i vårt förra nummer en framställning. Efter åhörandet af detsamma får man erkänna, att det gör ett stort intryck med sina väldiga körer, ofta vackra solopartier, den dramatiska lifligheten i sista afdelningarne och en glänsande instrumentation i en Berlioz' stil med öfver-

raskande modulationer och harmonier. Orkestern har ett svårt arbete och tycktes mera än tillbörligt dominerande, hvilket måhända kunnat dämpas likasom sångsatsernas styrka genom bättre nyansering, och en sådan torde kunna förväntas vid ett — som man hoppas — förnyadt återgifvande af detta svåra verk, hvars inöfning kräfver ovanligt stränt och långt arbete, detta gällande äfven om solisternas qvintetter och qvartetter, hvilka nu framträdde något oklara.

Oratoriet börjar med en prolog, hvari tenoren sjunger om eländet på jorden och verldens hopp, om huru Guds son talar från helga berget och englar från himlen sjunga, hvarpå följer deras kör »Välsignad han». Första afdelningen inledes med en bacchanalisk kör, »Nöjesrus, gods och gull är all vår fröjd», sedan vexlande med Kristi röst och körer, af hvilka slutkören, »Saliga de själar», är särdeles vacker. Det skulle taga för mycket utrymme att detaljeradt redogöra för de olika afdelningarne. Såsom företrädesvis vackra nummer må påpekas: början af tredje afdelningen, körerna »Omild en konung» och »Ja, sälla de som gråta», i femte afdelningen körerna »Himlens kung», »Ja, barmhertighet», i åttonde afdelningen körerna »Tåligt dig vi förbida» och »Hosianna», soli af Förlåtelsens engel, Mater dolorosa och flere af Kristi sångnummer samt till en del solisternas ensemblenummer. Kraftigt, demoniskt är Satans parti hållet. Karakteristiskt i verket är prologens tema, som i förändrad skepnad som »Klagosång» (moll) och »Tröstesång» (dur) genomgår hela kompositionen. Utförandet af det svåra verket var i det hela berömvärdt, flere gånger föranledande till bifallsyttringar af publiken, bland hvilken man såg kronprinsen och hans bröder.

Fru Möller hade talrika åhörare på sin norska romanssoaré. Hennes uttrycksfulla föredrag, vare sig känsla eller humor togs i anspråk, gaf anledning till lifligaste bifall och bisseringar. Bland hennes mest lyckade nummer må nämnas Griegs »Til Norge» och den förträffliga »Blakken», Ellings friska »Jeg vil ud», Sindings »Nyaarsnat» och Agate Backer-Gröndahls »Valborgsnat» samt »Vårmorgon». Hr Stenhammar ackompajerade och utförde tillsammans med hr Aulin Griegs andra violinsonat.

Hr Sven Kjellströms konsert, som afsåg anskaffande af medel till inköp af ett instrument åt den unge, lofvande violinisten, var rätt väl besökt och inleddes med en Suite för violin och piano af E. Bernard, utförd af honom och fröken Gyllensköld. Hr K:s violin ljöd i detta nummer väl svag, och vi ha hört honom förut spela bättre än denna gång. Han utförde derjemte tre stycken, »Andante religioso», »Berceuse» och »Tarantella» af Lago, Polonaise af Wieniawski och deltog jemte hrr Alfvén och G. Molander i en Capriccio af Hermann. Fröknarna Hollstén och Malmström bidrogo med sånger och hr Scholander väckte som vanligt med franska och svenska sånger till luta det lifligaste bifall.

Hr Rundbergs matiné gafs för temligen gles salong oaktadt en sådan magnet som hr d'Andrade, hvilken med öfverlägsen talang sjöng »Invocation» af Gounod, »Charité» af Faure och extra en liflig spansk sång. För öfrigt biträdde fröknarna Hulting (Romans ur Berlioz' »Damnation de Faust»), Kragballe (romanser af Pet. Heise), hr C. Lejdström (Södermans »Kung Heimer och Aslög»), hr Forsell (Romans ur »Jean från Nivelle») och vidare hrr Lemon och Bergström med en duett ur Hallströms »Vikingarne», hr Alfvén med violinnummer. En ung hr Bygren debuterade med Sjögrens »Bergmanden», sjungen med god röst men något enformigt föredrag. Deklamation utfördes af fru Hartman. Hr Rundberg var sjelf, vid sitt inträde som akompanjatör, föremål för applåder.

I Berns' salong har Eilenbergska orkestern under tre torsdagar gifvit förtjenstfulla symfonikonserter med program, upptagande symfonier af Beethoven, Haydn, Schubert, E. Hartmann, uvertyrer af Massenet, Mendelssohn etc., orkestersaker af Grieg, Svendsen, F. Ries m. fl., solosaker för violin och violoncell med orkester etc. Dessutom gafs den 28 april en konsert med endast Wagnerprogram.

Från in- och utlandet.

Kungl. operan. Under repetition äro för närvarande Smetanas »Brudköpet», »Syrsan» (»Heimchen am Heerde») af Goldmark, Salomans nya opera »I Bretagne» och »Djamileh». Kungl. operans nuvarande lokal har blifvit förhyrd äfven för nästa spelår.

Vid musikfesten i Stockholm kommer, enligt uppgift i »Dannebrog», den samlade danska kören att utföra »Balders död» af Gade samt några sånger af Lange-Müller. Ceciliaföreningens madrigalkör kommer att sjunga några gamla originella madrigaler samt fyrastämmiga folksånger af J. P. E. Hartmann. De sistnämnda gjorde stor lycka då de för några år sedan för första gången utfördes vid gamle Hartmanns jubileum.

Sångarhyllningen å Stockholms slott. Den af direktör L. A. Lundh fullbordade kompositionen till text ur Tegnérs »Svea», hvilken, som förut i korthet omnämnts, tillegnats konungen med anledning af hans jubileum, kommer under direktör Julius Wiberghs anförande att uppföras å slottet den 18 september af en väldig, af utvalda sångare bestående manskör.

Den första repetitionen eger rum redan onsdagen den 5 maj i den för ändamålet benäget upplåtna stora salen invid Frimurarelogens restaurant. Tenorpartiet i stycket kommer att sjungas af hr M. Bratbost och baspartiet af kantorn i Slottskyrkan Carl Wiberg.

Upsalasångarne och sångarfesterna i Stockholm. Studentkårens allmänna sångförening har beslutat att till generalkomitén för anordnande af musik- och sångarfester i Stockholm aflåta en skrifvelse, i hvilken sångföreningen förklarar sig med stort intresse ha mottagit meddelande om en påtänkt allmän svensk sångarfest i september innevarande år och framhåller, att en eventuell inbjudan till denna skall erhålla en synnerligen liflig anslutning från föreningens sida.

I denna månad lära Upsalasångarne komma att ge två konserter härstädes.

† Frithiof Cronhamn, bibliotekarie vid K. musikaliska akademien, afled härstädes efter en tids svårare sjukdom den 28 april.

Frithiof August Cronhamn, son af professorn vid nämnda akademi J. P. Cronhamn och hans maka Mathilda Lönngren, föddes den 26 juni 1856. Efter tagen studentexamen vid nitton år tjenstgjorde han ett par år i tull- och postverken, men hans lifliga och vakna natur ledde honom snart in på publicistens bana. Som sådan verkade han först i Dagens Nyheter, sedan i Nya Dagligt Allehanda, hvars musikreferent han var under flere år. Under det Conrad Nordqvist var förste direktör vid k. operan var Cronhamn sekreterare vid densamma (1888—92) och har sedan 1894 varit utgifvare af den illustrerade veckotidningen »Hvad nytt från Stockholm?», en publikation, som var en utvidgning af hans från 1880 utgifna notisblad för landsortspressen med samma namn. Af hans särskildt utgifna arbeten må nämnas h. m:t konungens såsom hertig af Östergötland hållna »Högtidstal i Musikaliska akademien under ett nioårigt presidium», en monografi öfver Roman, »svenska musikens fader», och den illustrerade musikkalendern »Dur och Moll» (1888). Från 1883 har Cronhamn varit bibliotekarie vid Musikaliska akademien, i hvars bibliotek han bragte behöflig ordning, och han har äfvenledes ordnat och katalogiserat konungens egen stora musikaliesamling. År 1892 erhöll Cronhamn hofkamrers värdighet och var af utmärkelser innehafvare af medaljen »Literis et artibus» samt en rumänisk och en portugisisk orden. Som kanslist vid k. m:ts orden bar han äfven den lilla serafimerstjernan.

Svensk sångarfest i Newyork. Exekutiva komitén för Svenska sångarförbundet i Amerika, bestående af hrr Charles K. Johansen, förbundets ordförande, Otto Åkerman, förbundets kassör, och Axel Magnuson, förbundets festsekreterare, sammanträdde, berättar »Gamla och Nya Hemlandet», den 31 mars i Newyork. Till manager för sångarfesten derstädes valdes hr Charles K. Johansen. Den vackraste konsertlokal i Newyork, om icke i hela Förenta staterna, Carnegie Musik Hall, som rymmer omkring 3,000 personer, har blifvit hyrd för tisdagen och onsdagen den 1 och 2 juni, då den stora kören af minst 400 svenska sångare, under anförande af professor John R. Örtengren från Chicago, kommer att sjunga. En orkester af 60 musikanter, de berömdaste solister jemte de bästa svenska sångföreningar i Förenta staterna uppträda vid konserten.

De svensk-amerikanska sångarne komma, som bekant, att besöka utställningen här i sommar. Flertalet eller mer än 40 af dessa sångare tillhöra sångföreningen Svithiod i Chicago, hvilken erhöll första priset vid sångartäflingen i fjol mellan amerikanska, tyska, böhmiska, norska och walesiska sångföreningar. De svensk-amerikanska sångarne afresa den 5 juni och landstiga Göteborg, begifva sig derifrån till Helsingborg och till Malmö, göra en liten konsertvisit i Köpenhamn, återvända till Sverige, göra ett besök i Lund och egna en hyllning åt »Frithiofskalden». Derifrån går färden till Jönköping och öfver Vettern; vidare besöes Omberg, Vadstena m. m. Vid ankomsten till Stockholm taga sångarne in på Hôtel Continental, der stora festvåningen af dem förhyrts.

Hr Richard Andersson hade den 28 april arrangerat en musikafton i Vetenskapsakademien, hvarvid uteslutande hans egna privatelever uppträdde. Det var till allra största antalet mycket färdiga elever, hvilka aflade utmärkta prof på den undervisning de erhållit. Programmet upptog till större delen rätt fordrande saker af Mendelssohn, Liszt, Rubinstein, Chopin, Brahms m. fl., hvilkas utförande vittnade om hr Anderssons stora förmåga som pianolärare.

Fröken Fausta Labia, den unga, behagliga italienska sångerskan, väl bekant från hennes engagement vid Stockholmsoperan, befinner sig för närvarande jemte sin mor i Köpenhamn, der hon i sommar lär komma att uppträda i Tivolis konsertsal.

Svenska segelsällskapets af professor Ivar Hallström komponerade festmarsch, som vid sällskapets senaste högtidsdag väckte allmänt jubel, utkommer inom kort för piano på Georg Abr:son Lundquists förlag.

Ett operasällskap för landsorten skall, efter hvad det förljudes, bildas af hr M. Fröberg. Det börjar sina föreställningar i Malmö den 1 september. Engagerade äro hittills hrr Sellman, Lindblad och Hansen, fröken Gerda Grönberg och fru Andrée, född Blumenthal.

Göteborg. På Stora teatern har Hj. Selanders sällskap från slutet af mars, i fråga om pjeser med musik, uppfört »Tiggarstudenten» och »Sanningens vägar» sagospel i 5 akter med epilog af Anne-Charlotte Leffler, hvartill orginalmusik komponerats af kapellmästare Carl Herbold.

Från våra grannländer.

Kristiania. April 1—20. Kristiania teaters musikpjeser under denna tid ha utgjorts af »Hoffmanns eventyr» och Millöckers operett »Jomfruen af Belleville» med hr Kloed som Godibert. — Eldoradoteatern har bjudit på »Regementets dotter» med frök. Basilier-Flodin som Marie, och fru Emma Berg har fortfarande gästat i »Mikadon», »Fru Mefisto» och »Stabstrumpetaren», hvari hon hade sista uppträdandet 19 april. Den 21 gafs för första gången här »Kosackkerne», opera i fyra akter af Catharinus Elling, text efter Gogols »Taras Bulba» af E. H. E. — Af konserter må nämnas en romanskonsert af Nils Buch och 3 deklamatoriskt-musikaliska soaréer af skådespelaren Björnstjerne Björnson och sångerskan Bergliot Ibsen, med biträde af pianisten Klara Kloumann. Ett par märkliga konserter ha varit komponisten Otto Winter-Hjelms (f. 1837) i Logens stora sal, vid hvilka utförts en ny komposition af honom: »Lyset», universitetskantat af Bj. Björnson, med biträde af hrr Th. Lammers, Ludv. Bergh, damkör, studentsångföreningen, akademiska sångföreningen, Kristiania teaters orkester m. fl. Om denna kantat har man att berätta följande: Då Bj. Björnson 1895 lemnade texten till sin nya »universitetskantat», uppdrogs åt en af Norges mest framstående komponister att skrifva musik dertill. Hur långt han kommit dermed är ej bekant. Emellertid har hr Otto Winter-Hjelm ej väntat på sin kollega utan med ifver kastat sig på den svåra uppgiften och löst den till allmän tillfredsställelse, efter hvad konserten tycks intyga. Björnsons text sönderfaller i 4 afdelningar: 1) Hymne till Skaberen og lofprisning af de förste granskere, 2) Grekernes og Israeliternes pris. 3) Middelalderen og Renaissancen, 4) Den nyere tid. En resencent i en af de större Kristianiatidningarna yttrar om musiken: »Totalintrycket är gynsamt. Det ligger öfver verket en ungdomsfriskhet, som man knappt tillrott en man, hvars ungdom ej mera ligger så nära. Det utmärker sig för klar struktur, skön naturlig melodik, och den harmoniska byggnaden är fri från det sökta och skrufvade, som det »geniala» yngre komponistslägtet så ofta förälskar sig uti.»

Helsingfors. Mars 28—april 19. Teatrarnes pjeser med musik under denna tid ha inskränkt sig till »En midsommarnattsdröm» på Svenska teatern och på Alexandersteatern »Prinssesan af Cypern» samt baletter. Af konserter är märkligast den som Filharmoniska Sällskapet d. 8 april gaf till Johannes Brahms' minne med biträde af violinvirtuosen Max Lewinger. Programmet till denna upptog af Brahms: 1) Tragisk uvertyr, 2) Ungerska dansar för violin, 3) Symfoni i F dur. Konserter ha för öfrigt gifvits af sångerskan frök. Naëma Friberg, Ida och Karl Ekman. I Societetshuset gafs annandag påsk en konsert af Nylands bataljons musikkår, hvarvid i programmet särskildt framhölls »Slaget vid Leipzig», tonmålning af Eilenberg. D. 19 april gaf Filharmoniska Sällskapet sin 7:de och sista folkkonsert i Brandkårshuset.

Köpenhamn. April 1—23 Kgl. Teaterns reportoar har under denna tid upptagit »Strandbyfolk», »Faust, »Orfeus og Eurydike» samt baletterna »Et Folksagn» och »Coppelia» jemte andra endast talpjeser. Folketheatret har fortfarande gifvit »Hans og Greta», hvari fröken Marie Elba (Parsberg) börjat uppträda, Nörrebros teater »Fandens overmand». Å Cirkus variété debuterade annandag påsk svenska sångerskan Gerda Petersson. — Cæciliaforeningen hade den 12 april sin 3:de konsert i konsertpalatsets stora sal, då Beethovens »Missa Solennis» utfördes, hvarvid solopartierna innehades af frök. Dons, fru A. Mallinson, hrr Bielefeldt och Blaaman. Påskdagen gafs i Vor Frelsers Kirke en konsert för kungl. teaterns körs pensionsfond med biträde af frkn. Reg. Nielsen och Christensen, hrr Simonsen, Nordal-Brun, Em. Holm, prof. Matthison-Hansen m. fl. och kören, då programmet bl. a. upptog Spohrs oratorium »Die letzten Dinge». Af frök. Fanny Gjætje och hr Wolfg. Hansen gafs den 5 deras 3:dje abonementskonsert, hvars program upptog en »Trio concertant» af César Franck, sonat för violin o. piano af Leclair och sånger, utförda af frök. Gjætjes damkör. Den 12 och sista Palækonserten med orkester gafs d. 23 april med biträde af sångerskan frk. Wilma Enequist, fru Kellers damkör och sångföreningen »Ydun». Af programmet må nämnas 3 instrumentalnummer ur Beethovens 9:de synfoni, Brahms' »Tragiska uvertyr», marschen ur »Tannhäuser». — Å Neruda-qvartettens 4 kammarmusik-soaré med biträde af frk. Stockmarr utfördes ess-dur-qvartett af Mozart, pianoqvartett (D moll) af Brahms, qvartett (C dur) af Dvorak. — För öfrigt ha konserter gifvits af pianisten frk. Anna

Schytte, norska sångerskan frk. Bokken-Lasson och ännu en af fru Jettka Finkenstein-Pulvermacher, hvilken i afseende på röst och sångkonst jemföres med M:me Trebelli under hennes glansperiod. —

Frök. Frida Schytte, den intagande violinvirtuosen, kommer snart att ingå äktenskap med målaren Fr. Aug. Kaulbach i München.

Paris. Renaissance-teatern uppförde nyligen för första gången ett passions-skådespel på vers i tre tabläer, »Samaritanskan», af Edmond Rostand med musik af Gabriel Pierné. Stycket, hvars handling är ytterst enkel och hvars hufvudmoment utgöres af den samaritanska kurtisanen Photines möte med och omvändelse af Jesus, gjorde ofantlig lycka. Både dialogen och den till denna sig smygande musiken prisas som mästerverk af ljuf, religiös känsla, och uppsättningen framhålles såsom snart sagdt öfverträffande allt hvad man i den vägen hittills skådat, till och med i Paris.

Humperdinck, kompositören till »Hans och Greta», dirigerade under förra månaden i Budapest denna sin opera, då denna uppfördes för 50:e gången. Han hyllades upprepade gånger med stormande ovationer.

Hvarjehanda.

Komponistegenheter. Ett originelt medel att inspirera sig till komposition använde Donizetti: han stirrade länge på en punkt oafbrutet för att hypnotisera sig så att han glömde allt omkring sig. Detta bragte honom ofta i förlägenhet. En gång stod han på det sättet stilla framför en galanteribod och stirrade så ihållande, att en af bodflickorna kom ut och frågade hvad han önskade. »Ack, jag söker något och kan ej finna det,» svarade han förströdd. — »Hvad är det då?» frågade hon. — »Jo, finalen till tredje akten i operan Hertigen af Alba!»

Ett enkelt sätt att inspirera sig hade också Halévy. Han fann behag i att, då han komponerade, lyssna på en kokande tépanna. Ju mer denna sjöng och lät locket dansa, desto belåtnare var komponisten, ty då strömmade melodier till honom.

J. LUDV. OHLSON
STOCKHOLM
16 Regeringsgatan 16

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för Instrumentens bestånd.

Obs.! **Hufvuddepot** för **Blüthners** verldsberömda Flyglar, samt **Rönischs & Steinweg Nachfolgers** utmärkta Pianinos.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu à ***2 kronor*** hos P. Herzog, Malmskilnadsgatan 54.

J. G. MALMSJÖ
GÖTEBORG
Etablerad 1843.
Kongl. Hofleverantör.

Tjugu **första** pris, **in- och utrikes.**

Flyglar och Pianinos

Begväma afbetalningsvilkor.

Talrika vitsord från framstående musici och konstnärer, bl. a. från **Alfred Reisenauer, Professor Franz Neruda, Alfred Grünfeld, Moritz Rosenthal, Prof. Franz Mannstädt, Dir. Aug. Körling, Mad. Teresa Carreno, Fru Margareta Stern, Fru Hilma Svedbom, Fröken Tora Hwass** samt **Kungl. Musikaliska Akademien** och **Göteborgs** mera framstående musici och musiklärarinnor.

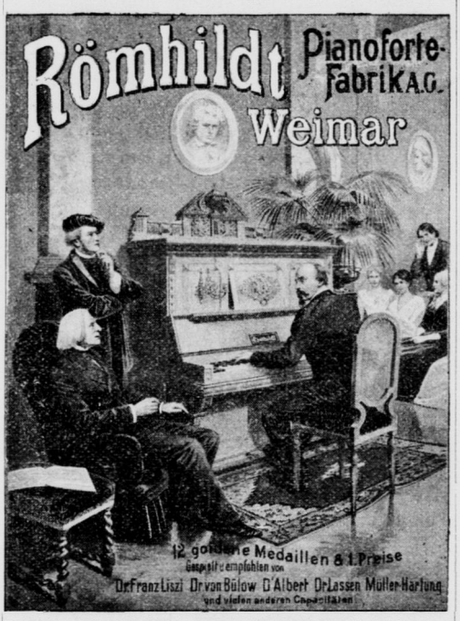

Rekommendations-intyg från alla verldens länder. — Illustrerad priskurant gratis. — Solida kommissionärer sökas.

I Musik- och Bokhandeln har i dessa dagar utkommit:

Populär
Piano-Skola
med
Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.
Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter
Prof. **H. von Bocklet.**
Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, clothband 4 kr.

»Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige.»
(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
17 Fredsgatan 17.

Skandinaviska Orgelfabrikens
Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen.

Musikalbum X
Pris 1 krona

fins till salu å Expeditionen, Kungstensgatan 56, 3 tr., samt i bok- och musikhandeln.

Innehåll: för piano: **G. Hägg:** *Vals-Arabesk,* **Karl Valentin:** *Om Våren,* **A. M. Myrberg:** *Berceuse,* **H. Goetz:** *Andantino* ur Sonatine op. 8, **G. F. Lange:** *Melankoli;* sång med piano: **Gösta Geijer:** *Harpolekarens sång* ur »Vapensmeden» af V. Rydberg för baryton (e—e).

Obs.! Karl Valentins pianostycke ***Om Våren*** *har vunnit mycket bifall,* speladt af komponisten å Marteau-Viardot-Valentin konserterna i höst.

Innehåll: Johannes Brahms † (med porträtt). — Erik Gustaf Geijer. — Musikbref från Dresden. II. Operarevy af G. W. — Musikpressen. — Litteratur. — Andra nordiska musikfesten. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Hvarjehanda. — Annonser.

Stockholm, Köersners Boktryckeri-Aktiebolag, 1897.